

Åssjetjelggidus/Saksutredning

Arkivreferanse: 2022/1073-1

Saksbehandler: Ann-Aashild Hansen

Sakens gang

Saksnummer	Møtedato	Utvalg
98/22	16.11.2022	Formannskapet
17/22	21.11.2022	Råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne
108/22	01.12.2022	Formannskapet Kommunestyret

Årsbudsjett 2023 og Økonomiplan 2023-2026

Kommunedirektørens innstilling

Det framlagte forslag til drifts – og investeringsbudsjett; Årsbudsjett med økonomiplan 2023-2026 foreslås å vedtas slik:

1. Skattøret for inntekts- og formuesskatt fastsettes til høyeste lovlige sats iht budsjettvedtak i Stortinget.
2. Den alminnelige eiendomsskatten skrives ut med 7 promille av takstverdi, mens skattesatsen for boliger og fritidseiendommer er 4 promille.

Eiendomsskatten skal betales i to terminer med forfall 20.04. og 20.10.

3. Årsbudsjettet vedtas med nettoutgift for hvert rammeområde.
4. Kommunale avgifter, gebyrer og egenbetalinger vedtas iht vedlagte gebyrregulativ.
5. Kommunedirektøren har fullmakt til å fordele rammen til hver enhet innenfor rammeområdene, herunder å la ledige stillingshjemler stå tomme eller å begrense forbruket på de enkelte budsjettområder og mellom områdene.
6. Investeringer med tilhørende finansieringer vedtas i henhold til bevilgningsoversikt investeringer og finansieres slik:
 - Industrikai Drag, påfylling av masser. Investeringen er på kr 0,5 mill. kr. Finansieres med egne midler og belastes Kraftfond art 2510001.
 - Heldøgns omsorgsbolig, for hele planperioden– tilskudd fra Husbanken 61,920 mill. kr og 115,680 mill. kr i låneopptak. (år 2023-2025)
 - Investeringer i VA 14,7 mill. kr finansieres med låneopptak. Totalt 49,6 mill. kr i planperioden.
 - Pliktig EK KLP ved bruk av bundet investeringsfond Kr 1.000.000,- art 2530001. Totalt 4 mill. kr i planperioden.
7. Låneopptak for 2023 er:
 - Lån til videreformidling kr 6.000.000,-
 - Lån til investering vann og avløp inntil kr 14.721.250,- inkludert ubrukte lånemidler.
 - Lån til heldøgns omsorgsboliger første år kr 32.720.000,-

8. Investeringer forutsettes igangsatt først når prosjekter er fullfinansiert og når gyldig godkjenning om låneopptak foreligger fra Statsforvalteren.
9. Finansielle måltall er iht Økonomi- og finansreglementet pkt. 2.3.
10. Budsjettramme til Kirkene i Hamarøy er kr 5.816.410,-

Formannskapets behandling av sak 98/2022 i møte den 16.11.2022:

Behandling

Saken behandles som drøftingssak i slutten av møtet.

Saken foreslås utsatt, ferdigbehandles i kommunestyret 15.12.22. Enstemmig vedtatt.

Vedtak

Saken utsettes, og ferdigbehandles i kommunestyret 15.12.22.

Råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevnes behandling av sak 17/2022 i møte den 21.11.2022:

Behandling

Saken diskuteres selv om den er utsatt i formannskapsmøtet. Representanten Ingvald Sørensen legger frem i forslag til vedtak når det gjelder investeringer i budsjett 2023:

Råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne ber Hamarøy kommune prioritere bygging av omsorgsboliger på Drag og Oppeid. Byggene må utformes og plasseres slik at de på en god måte kan tilpasses eksisterende bygninger med samme formål.

Forslaget blir enstemmig vedtatt.

Vedtak

Råd for eldre og mennesker med nedsatt funksjonsevne ber Hamarøy kommune prioritere bygging av omsorgsboliger på Drag og Oppeid. Byggene må utformes og plasseres slik at de på en god måte kan tilpasses eksisterende bygninger med samme formål.

Formannskapets behandling av sak 108/2022 i møte den 01.12.2022:

Behandling

Ordfører Britt Kristoffersen innleder med innstillingen.

Økonomileder Ann-Aashild orienterer i saken og svarer på spørsmål.

Saken diskuteres nøye. Filip Mikkelsen fremmer forslag på vegne av H, angående Ulvsvåg vannverk: "Påbegynt utredning av ny vannkilde for Ulvsvåg utredes videre med sikte på investeringsbeslutning i løpet av første halvår 2023.

Installasjon av kullfilter i Ulvsvåg vannverk utredes så snart som mulig- Jfr. statusrapport NorConsult AS av 28.09.22."

Drøftingene går videre og Filip Mikkelsen for H, fremsetter forslag nr 2.:

"Kommunestyret ber om at det legges frem et forslag til første kommunestyre i 2023 for ferdigstillelse av industriområdet Drag"

Kommunedirektør Odd-Børge Pedersen gjennomgår "plukklister samfunnsdelen", og svarer på spørsmål. eventuelle prioriteringer behandles i partigruppene og tas til kommunestyret.

Votering: Kommunedirektørens punkter 1-10 blir enstemmig vedtatt.

Filip Mikkelsens forslag blir omforent og settes som punktene 11 og 12 i vedtaket. Enstemmig Vedtatt.

Vedtak

1. Skattøret for inntekts- og formuesskatt fastsettes til høyeste lovlige sats iht budsjettvedtak i Stortinget.
2. Den alminnelige eiendomsskatten skrives ut med 7 promille av takstverdi, mens skattesatsen for boliger og fritidseiendommer er 4 promille.

Eiendomsskatten skal betales i to terminer med forfall 20.04. og 20.10.

3. Årsbudsjettet vedtas med nettoutgift for hvert rammeområde.
4. Kommunale avgifter, gebyrer og egenbetalinger vedtas iht vedlagte gebyrregulativ.
5. Kommunedirektøren har fullmakt til å fordele rammen til hver enhet innenfor rammeområdene, herunder å la ledige stillingshemler stå tomme eller å begrense forbruket på de enkelte budsjettområder og mellom områdene.
6. Investeringer med tilhørende finansieringer vedtas i henhold til bevilgningsoversikt investeringer og finansieres slik:
 - Industrikai Drag, påfylling av masser. Investeringen er på kr 0,5 mill. kr. Finansieres med egne midler og belastes Kraftfond art 2510001.
 - Heldøgns omsorgsbolig, for hele planperioden– tilskudd fra Husbanken 61,920 mill. kr og 115,680 mill. kr i låneopptak. (år 2023-2025)

- Investeringer i VA 14,7 mill. kr finansieres med låneopptak. Totalt 49,6 mill. kr i planperioden.
 - Pliktig EK KLP ved bruk av bundet investeringsfond Kr 1.000.000,- art 2530001. Totalt 4 mill. kr i planperioden.
7. Låneopptak for 2023 er:
- Lån til videreformidling kr 6.000.000,-
 - Lån til investering vann og avløp inntil kr 14.721.250,- inkludert ubrukte lånemidler.
 - Lån til heldøgns omsorgsboliger første år kr 32.720.000,-
8. Investeringer forutsettes igangsatt først når prosjekter er fullfinansiert og når gyldig godkjenning om låneopptak foreligger fra Statsforvalteren.
9. Finansielle måltall er iht Økonomi- og finansreglementet pkt. 2.3.
10. Budsjettramme til Kirkene i Hamarøy er kr 5.816.410,-
11. Påbegynt utredning av ny vannkilde for Ulvsvåg utredes videre med sikte på investeringsbeslutning i løpet av første halvår 2023.
Installasjon av kullfilter i Ulvsvåg vannverk utredes så snart som mulig- Jfr. statusrapport NorConsult AS av 28.09.22
12. Kommunestyret ber om at det legges frem et forslag til første kommunestyre i 2023 for ferdigstillelse av industriområdene Drag

Sakens bakgrunn og faktagrunnlag

Årsbudsjettet legges fram i balanse med kr 5.181.177,- som avsettes til inndekning av tidligere års merforbruk.

I forslaget til budsjett er det ikke tatt inn positivt premieavvik da kommuner i Robek-registeret ikke har anledning til det. I tillegg er det ikke bærekraftig over tid.

Driften av kommunen er utfordrende da ordinært budsjett ikke gir rom til å dekke inn merforbruk uten ekstraordinære inntekter som ikke inngår i budsjettet. Til nå har det vært overføringene fra Havbruksfondet som har bidratt til mindreforbruk og derav innbetaling til udekket merforbruk.

Innretningen for Havbruksfondet er under endring, og det er høyst usikkert hvordan uttellingen for Håbmer-Hamarøy blir framover. Nytt fra 2022 er at det nå betales ut en produksjonsavgift til kommunen i forhold til slaktet volum.

Budsjettarbeidet er også for neste periode krevende. Fortsatt har kommunen behov for en varig nedjustering av driften med ca 10-15 mill. kr for å kunne få en bærekraftig og sunn økonomi. Tiltak i Forpliktende plan må derfor være varig og kan bare endres ved endret driftsstruktur med mindre bevilgninger til drift. Utfordringene med personellmangel bidrar til økte innleiekostnader.

Kommunen er i økonomisk ubalanse, og dermed oppført i ROBEEK-registeret. Det betyr at kommunen må ha godkjenning fra Kommunal- og distriktsdepartementet ved Statsforvalteren for å kunne gjøre gyldige vedtak om låneopptak eller langsiktige leieavtaler (leasing), samt at lovligheten av budsjettvedtaket skal kontrolleres, jfr kommunelovens § 28-3.

Kommunal- og moderniseringsdepartementet har gitt kommunen i 2020 en frist til år 2025 for å ha inndekt merforbruket.

I årsbudsjett for 2023 og økonomiplan for 2023-2026 inngår tiltak i forpliktende plan som viser hvordan akkumulert underskudd skal dekkes inn.

For året 2023 utgjør tiltak i Forpliktende plan til sammen ca 17,2 mill. kr. Noen tiltak er ferdig eller byttet til andre tiltak. Full effekt av tiltak vil først komme i slutten av økonomiplanperioden forutsatt at planlagte investeringer gjennomføres.

Alle tiltak må gjennomføres for å få balanse i budsjettet. Hvis tiltak tas ut, må de erstattes med et reelt og virkningsfullt tiltak.

Det framlagte driftsbudsjettet legges fram på rammenivå, bevilgningsoversikt drift, bevilgningsoversikt investering, økonomisk oversikt drift samt framtidig gjeldsoversikt

Inntektsområdet

Inntekts- og formuesskatten er satt til maksimalsatsene som er framlagt i forslag til statsbudsjett for 2023.

Etter lov om eiendomsskatt til kommunane, bestemmer kommunestyret om det skal skrives ut eiendomsskatt i kommunen. Satsene for 2023 er lagt inn i budsjettet. Vedtak om utskriving av eiendomsskatt er behandlet av kommunestyret i egen sak.

Den alminnelige eiendomsskattesatsen for 2023 er 7 promille av takstverdi, mens skattesatsen for boliger og fritidseiendommer er 4 promille. I tillegg skal alle boliger/fritidshus sitt skattegrunnlag reduseres med 30 %.

Dette gjelder også for særskilte fastsatte grunnlag som ble gjeldende fra 2019. For 2022 skal skattegrunnlaget for disse ordningene være lik to sjudeler.

Gebyrregulativet for kommunale avgifter, gebyrer og egenbetalinger er som eget vedlegg i budsjettdokumentet. Gebyrregulativet for samfunnsutvikling legges fram som egen sak.

Barnehagesatsen settes til maks sats for 2022, for hel plass for hele året.

Selvkostområdet er basert på den informasjon vi har i dag om utgiftsdelen for dette området og iht forskrifter. Ny forskrift for feiing og tilsyn av piper blir gjeldende fra og med 2023. Det vil nå skilles på feiing for fritidsbolig og bolig.

Salg av konsesjonskraft har en økning i prognoserte inntekter for 2023 i forhold til 2022 pga godt resultat med forvaltningen av kraften. Utbytteandelen fra eierskap i aksjeselskaper er satt til samme sum som for 2022.

Kommunedirektørens vurdering

Arbeidet med årsbudsjett og økonomiplan for 2023-2023 er fortsatt krevende. Driftsutgiftene er for høye i forhold til kommunens inntekter.

For å oppnå det budsjetterte resultatet, krever det en fortløpende og tett oppfølging av budsjettet. Innkjøpsvurderinger og innhenting av inntektene som kommunen er berettiget til, må ha høy prioritet i tillegg til at det skal utøves en forsvarlig drift.